

Η ελληνική επανάσταση του 1821

Μέρος 6ον

Γεώργιος Καραϊσκάκης

Συνεχίζοντας τον 2ο κύκλο της παρουσίασης της ελληνικής επανάστασης του 1821, θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε τον γιο της μοναχής, τον **Γεώργιο Καραϊσκάκη**, τον στρατηγό, που με την χάρη του Θεού έπαιξε κυρίαρχο ρόλο, στην εδραίωση του κοινού αγώνα για την ελευθερία του γένους και έδρασε κυρίως στη Ρούμελη της Στερεάς Ελλάδας.

Γεννήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1780 (ή 1782) στο Μαυρομάτι Καρδίτσας και ήταν καρπός της σχέσης, του αρματολού Δημήτρη Καραϊσκού και της μοναχής Ζωής Ντιμισκή, αδελφής του κλέφτη Κώστα Ντιμισκή και εξαδέλφης του οπλαρχηγού Γώγου Μπακόλα. Μεγάλωσε με τους θετούς γονείς του, μία οικογένεια Σαρακτσάνων, αφού η μητέρα του, τον εγκατέλειψε, μην αντέχοντας τον διασυρμό και πέθανε όταν ο γιος της ήταν μόλις 8 ετών. Αυτός ο «γιος της καλόγριας» κληρονόμησε τον ανυπότακτο χαρακτήρα της μητέρας του και την παροιμιώδη βωμολοχία του αρματολού πατέρα του.

Σε ηλικία 15 ετών, εγκαταλείπει τους θετούς του γονείς και σχηματίζει κλέφτικη ομάδα, από συνομηλίκους του. Τρία χρόνια αργότερα, προσλαμβάνεται στη σωματοφυλακή του Αλή πασά. Τότε, όχι μόνο έμαθε τη στρατιωτική τέχνη, αλλά και στοιχειώδη γραφή και ανάγνωση. Τον Μάρτιο του 1798 ακολουθεί τον Αλή πασά στην εκστρατεία του κατά του πασά του Βιδινίου Πασβάνογλου. Περί το 1804 εγκαταλείπει τον εργοδότη του και ενώνεται με

το σώμα του περίφημου κλέφτη Κατσαντώνη. Γρήγορα γίνεται το πρωτοπαλικάρό του. Την άνοιξη του 1807 συμμετείχε με τον Κατσαντώνη, στην βοήθεια που δόθηκε στη ρωσοκρατούμενη Λευκάδα. Εκεί γνωρίζεται με άλλους οπλαρχηγούς και συναντά τον Ιωάννη Καποδίστρια. Το 1812 παντρεύεται την Γκόλφω Ψαραγιαννοπούλου, με την οποία απέκτησε δύο κόρες και ένα γιο, τον στρατιωτικό και πολιτικό Σπυρίδωνα Καραϊσκάκη (1826-1898).

Τον Σεπτέμβριο του 1821 μαζί με άλλους οπλαρχηγούς καταλαμβάνει την Άρτα. Το 1822 εμπλέκεται σε διαμάχη με τον κλεφτοκαπετάνιο Γιαννάκη Ράγκο, εκλεκτό του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου, για το αρματολίκι των Αγράφων. Από τότε χρονολογείται και η διένεξή του με τον φαναριώτη πολιτικό. Στις 15 Ιανουαρίου του 1823, σημειώνει την πρώτη του μεγάλη νίκη κατά των τούρκων, στη μάχη του Σοβολάκου. Στα μέσα του 1823 προάγεται σε στρατηγό, αλλά η κατάσταση της υγείας του επιδεινώνεται από τη φυματίωση και καταφεύγει στο μοναστήρι του Προυσού. Εκεί πάντα έβρισκε γαλήνη και ηρεμία, εκεί στα μοναστήρια γινόταν οι ζωντανοί διάλογοι με την Παναγιά. Λέγεται το εξής: Ο Καραϊσκάκης βρισκόνταν στο κρεβάτι βαριά άρρωστος, ενώ επείκειτο σημαντική μάχη. Μπροσ στον κίνδυνο να μη μπορέσει να συμμετέχει σε αυτή, παρακαλά την Παναγιά να τον σηκώσει, με αντάλλαγμα το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο: ένα μουλάρι. Όπερ και εγενετο. Ο Καραϊσκάκης συνήλθε, πολέμησε και αμέσως μετά τη μάχη παίρνει το ζώο και πάει και το δένει στην είσοδο της Μονής της Παναγίας, λέγοντας: «*Αμ, Παναγιά μ', δε του 'ξिरα απ' ήθιλεις του μ'λάριμ*». Γιατί αγαπητοί μου φίλοι και φίλες, η πίστη μας είναι ζωντανή και μόνο αν είσαι ευθύς και ταπεινός εισακούγεις από τον Τριαδικό Θεό μας.

Κατά τη διάρκεια του 1ου εμφυλίου, ο Μαυροκορδάτος τον κατηγορεί για πράξη έσχατης προδοσίας και τον σύρει σε δίκη στο Αιτωλικό (1 Απριλίου 1824). Παρότι διαπιστώνεται περίτρανα η ανακρίβεια των κατηγοριών, οι δοσίλογοι θα του στερήσουν όλα τα αξιώματά του και θα αναγκαστεί να καταφύγει στο Καρπενήσι. Όταν βέβαια ήρθαν τα δύσκολα (Κιουταχής & Ιμπραήμ) τότε οι άκαπνοι, αυτοί που τον καταδίκασαν αδίκως, τον παρακάλεσαν να σώσει την πατρίδα. Φυσικά δεν αρνήθηκε την προσφορά του και άρχισε τις επιχειρήσεις κατά των Τούρκων.

Τον Ιούλιο του 1826 διορίζεται αρχιστράτηγος της Ρούμελης, με πλήρη δικαιοδοσία. Ξεκίνησε η τελευταία του νικηφόρα στρατιωτική του πορεία. Στις 6 Αυγούστου νικά τους Τούρκους στο Χαϊδάρι και θα επαναλάβει τη νίκη του δύο ημέρες αργότερα. Στις 24 Νοεμβρίου του 1826 θα σημειώσει μεγαλειώδη

νίκη επί των «άπιστων», στην Αράχωβα, σε μία πολυήμερη μάχη, όπου θα αναδειχτούν οι στρατιωτικές του ικανότητες. Για τους αλλόπιστους ήταν η δεύτερη μεγάλη καταστροφή τους μετά τα Δερβενάκια. Μετά από τη διασφάλιση της κεντρικής Στερεάς Ελλάδος, επιστρέφει στην Αττική για να αντιμετωπίσει τον Κιουταχή. Θα σημειώσει δύο σπουδαίες νίκες, στο Κερατσίνι (4 Μαρτίου 1827) και στο μοναστήρι του Αγίου Σπυρίδωνα (13 Απριλίου 1827). Τότε οι δύο αρχηγοί των αντίπαλων στρατοπέδων θα ανταμωθούν πρόσωπο με πρόσωπο σε πλοίο ξένου Ναυάρχου.

Στο μεταξύ την αρχιστρατηγία είχαν αναλάβει οι άγγλοι Ριχάρδος Τσόρτς και ο Τόμας Κόχραν. Αυτοί αποφασίζουν να κάνουν επίθεση κατά μέτωπο. Ο Καραϊσκάκης διαφωνεί με το σχέδιο και αποσύρεται άρρωστος στη σκηνή του. Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι, η τότε Αγγλία δεν ήθελε το νεοϊδρυθέν κράτος των Ελλήνων, να συμπεριλάβει την Ρούμελη. Στην προσπάθειά του να αποτρέψει μία απερίσκεπτη ενέργεια των συμπολεμιστών του, οι οποίοι παρενέβησαν εντολές του, στις 22 Απριλίου του 1827 το απόγευμα, τρώει μία σφαίρα στο υπογάστριό του. Αν και κατάλαβε ότι η πληγή του ήταν σοβαρή, συνέχισε έφιππος να «μαζεύει» τους στρατιώτες του. Από πού ήρθε η σφαίρα, με φόρα από πάνω προς τα κάτω; Είναι ένα ερώτημα που ακόμα και σή-

μερα δεν γνωρίζουμε την απόλυτη απάντηση. Ο γραμματέας του Καραϊσκάκη, Δημήτριος Αινιάν, αναφέρει σε βιβλίο που τύπωσε το 1833, ότι λίγο πριν ξεψυχήσει είπε στους Χριστόδουλο Χατζηπέτρο και Γαρδικιώτη Γρίβα ότι: «επληγώθη από το μέρος των Ελλήνων, ότι εγνώριζε τον αίτιον,...». Εδώ θα αναφέρουμε δύο δεδομένα. Ο οπλαρχηγός πυροβολήθηκε ενώ ήταν έφιππος, και το βόλι είχε φορά από πάνω προς τα κάτω. Αυτός που σκότωσε δηλαδή τον Καραϊσκάκη ήταν καβαλάρης που ανασηκώθηκε από την σέλα του αλόγου του, για να χτυπήσει τον Καπετάνιο της Ρούμελης.

Γρήγορα κατάλαβε, ότι η πληγή του ήταν θανάσιμη. Κάλεσε αμέσως ιερέα, εξομολογήθηκε, μετάλαβε, ζήτησε συγχώρεση απ' όλους τους παρόντες και εξέφρασε ως ύστατη επιθυμία, να τον θάψουν στην εκκλησία του Αγίου Δημητρίου στη Σαλαμίνα. Αστειεύτηκε με τους συναγωνιστές του, τους συμβούλευσε να παραμείνουν ενωμένοι για το καλό της πατρίδας, έχοντας πλήρη διαύγεια. Στις 23 Απριλίου ανήμερα της εορτής του γύρω στις 4,00 π.μ. « εν μέσω δριμύτατων πόνων» παρέδωσε την ψυχή του. Μία μεγάλη μορφή του απελευθερωτικού αγώνα που πότισε με το αίμα του, το δέντρο της λευτεριάς του γένους μας. Έμεινε στις καρδιές των Ελλήνων, ως τον αθυρόστομο αλλά καλοσυνάτο ήρωα του γένους. Ας είναι οδηγός για εμάς τους νεοέλληνες, ελπίζοντας να είναι το τελευταίο παλικάρι που πέφτει από «βόλι της διχόνοιας».

Ευχαριστούμε!

Ψαλίδας Νικόλαος

Δημ. Σύμβουλος Θάσου

Το παρόν άρθρο δημοσιεύτηκε, στην εφημερίδα Θασιακή, αλλά και στην ιστοσελίδα της ΑΝ.Α.Ε.Θ. (<https://anaeth.gr/>)